

Udskriftsdato: 20. december 2025

BEK nr 906 af 24/06/2016 (Historisk)

Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler

Ministerium: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Miljø- og Fødevaremin.,
Miljøstyrelsen, j.nr. MST-666-00145

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1401 af 26/11/2018

Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler¹⁾

I medfør af § 7, stk. 1, nr. 1, § 19, stk. 5, § 44, stk. 1, § 67, § 80, stk. 1 og 2, og § 110, stk. 3, i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1317 af 19. november 2015, fastsættes:

Kapitel 1

Bekendtgørelsens område og definitioner

§ 1. Reglerne i denne bekendtgørelse tager sigte på at begrænse forurening af jord, grundvand og overfladevand med plantebeskyttelsesmidler som følge af påfyldning og vask af sprøjter, traktorer og andet materiel, der anvendes erhvervsmæssigt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler. Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser om indretning og placering af vaskepladser og opsamlingsbeholdere, krav om tilstedeværelsen og brug af udstyr til påfyldning og rensning af udbringningsmateriellet samt krav til håndteringen af plantebeskyttelsesmidler.

§ 2. Der kan i afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3-5 og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

§ 3. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) § 3-område: Naturbeskyttet område, jf. § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- 2) Almen vandforsyning: Vandforsyning, der forsyner ti eller flere husstande med drikkevand.
- 3) Behandlet areal: Et areal, der er behandlet med plantebeskyttelsesmidler.
- 4) Biobed: Anlæg i forbindelse med en vaskeplads, hvor biomasse bidrager til nedbrydning af rester af plantebeskyttelsesmiddel på vaskepladsen.
- 5) Gyllebeholder: Beholder til flydende husdyrgødning, ensilagesaft, afgasset vegetabilsk biomasse og restvand, som defineret i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.
- 6) Kontraventil: En ventil, der sikrer, at vand i ledningsnettet kun kan strømme i en retning.
- 7) Præparatfyldeudstyr: Udstyr til direkte injektion i sprøjten af plantebeskyttelsesmiddel, eller påfyldning af midlet ved hjælp af andre tekniske løsninger end direkte injektion, eventuelt kombineret med udstyr til skylning af brugt emballage.
- 8) Sprøjte: Enhver sprøjte, der anvendes til erhvervsmæssig udbringning af plantebeskyttelsesmiddel, med undtagelse af håndholdte sprøjter og rygsprøjter med et maksimalt tankvolumen på 25 liter, herunder horisontale bomsprøjter, tågesprøjter (vertikale sprøjter) og ATV-sprøjter, der anvendes til udbringning af plantebeskyttelsesmidler udendørs, samt sprøjter, der anvendes i væksthuse (væksthus-sprøjter).
- 9) Spuledyser: Udstyr til montering indvendigt i tanken på en sprøjte, beregnet til indvendig rengøring af denne.
- 10) Stabilt underlag: En stationær platform, for eksempel en læsserampe, på vaskepladsen, som sprøjten kan parkeres ved siden af, eller en platform på sprøjten, som kan nås ved et enkelt trin fra jorden.
- 11) Tapsted: Et sted i en vandinstallation, hvorfra der kan tappes vand.
- 12) Udbringningsvirksomhed: Jordbrugsvirksomhed eller anden virksomhed, der foretager udbringning af plantebeskyttelsesmidler.
- 13) Udstyr til direkte injektion: Udstyr, der automatisk leder ufortyndet plantebeskyttelsesmiddel ind i de slanger, der leder vand fra sprøjten tank til dyserne.
- 14) Vandur: En teknisk indretning, der automatisk stopper påfyldningen af en sprøjte med vand fra vandforsyningsanlægget, når en forudbestemt mængde vand er påfyldt.

- 15) Vaskeplads: Areal til påfyldning, rengøring og vask af sprøjter, traktorer og andet materiel, der bruges til erhvervsmæssig udbringning af plantebeskyttelsesmidler.
- 16) Vaskevand: Vand fra vask af sprøjte, traktor og andet materiel med rester af plantebeskyttelsesmidler m.v.

Kapitel 2

Tekniske krav

Krav til udstyr

§ 4. Følgende udstyr skal findes på en udbringningsvirksomhed:

- 1) Præparatfyldeudstyr.
- 2) En tank til rent vand med en tilstrækkelig kapacitet til, at de rester, der ikke kan pumpes ud af sprøjten, kan fortyndes 50 gange.
- 3) Spuledyser til tanke, der kan indeholde sprøjtemiddel.

Stk. 2. Kravet i stk. 1, nr. 1, om præparatfyldeudstyr gælder ikke for sprøjter med følgende indretning:

- 1) Påfyldningshullet til tanken befinder sig mindre end 130 cm over jorden eller stabilt underlag, jf. § 3, nr. 10, og
- 2) afstanden fra kanten af tanken ind til påfyldningshullet er mindre end 30 cm.

Stk. 3. Kravene i stk. 1, nr. 2, om rentvandstank, og stk. 1, nr. 3, om spuledyser, gælder ikke for sprøjter, der har en tankstørrelse på 400 liter eller mindre, eller som alene anvendes i væksthuse.

§ 5. Hvis udvendig rengøring af sprøjter, traktorer eller andet materiel finder sted på det areal, der er blevet behandlet med plantebeskyttelsesmiddel, skal udbringningsvirksomheden stille udstyr til rådighed, der gør det muligt at foretage udvendig rengøring af sprøjten på det behandlede areal.

Krav til vaskepladser m.v.

§ 6. Vaskepladser og biobede skal være udstyret med tæt belægning med afløb til gyllebeholder, eller en anden tæt, stationær beholder, jf. dog stk. 3, og indrettet, så der ikke kan ske afledning til kloak, nedsivning i jorden eller afstrømning til ubefæstet areal.

Stk. 2. Afløb fra vaskepladser og biobede må kun kunne føre det afledede vand til den beholder, hvor plantebeskyttelsesmiddelholdige rester bliver opbevaret.

Stk. 3. Vaskevand fra vask af væksthussprøjter og rygsprøjter, der er anvendt i væksthuse, kan i stedet for afledning efter stk. 1 og 2 opsamles i en ikke-stationær beholder, der er egnet til opbevaring af de benyttede plantebeskyttelsesmidler. Beholderen skal være tydeligt mærket med oplysning om, at den indeholder rester af plantebeskyttelsesmidler.

§ 7. Et tapsted skal være forsynet med

- 1) en indretning, der forhindrer, at vand kan løbe tilbage i ledningsnettet eller en boring, jf. dog stk. 2, og
- 2) et vandur eller tilsvarende indretning, der sikrer mod overløb.

Stk. 2. Den i stk. 1, nr. 1, nævnte indretning af tapstedet er ikke nødvendig:

- 1) Ved påfyldning af sprøjter fra en tank, der ikke er direkte forbundet til et ledningsnet eller en boring, og
- 2) ved påfyldning af sprøjter, der udelukkende anvendes med injektionsudstyr, så sprøjten kun kan indeholde rent vand.

Stk. 3. Slangor eller rør, der skal lede vand til en sprøjte fra et tapsted eller fra en tank, der ikke er direkte forbundet til et ledningsnet eller en boring, må ikke kunne komme i kontakt med sprøjtevæsken. Bestemmelsen gælder dog ikke, hvis der er luftgab mellem tapstedet eller tanken og sprøjten.

Krav til beholdere til opbevaring af plantebeskyttelsesmiddelholdige rester

§ 8. En gyllebeholder, der anvendes til opsamling af plantebeskyttelsesmiddelholdige rester, skal opfylde kravene i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. og bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand, samt de yderligere krav, som måtte være fastsat for indretning og drift af beholderen i en godkendelse efter lov om miljøbeskyttelse eller i en godkendelse eller tilladelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Stk. 2. Andre beholdere end de i stk. 1 nævnte kan benyttes til opsamling af plantebeskyttelsesmiddelholdige rester, hvis de opfylder følgende krav:

- 1) Beholderen skal være tæt og egnet til opsamling af de plantebeskyttelsesmidler, der benyttes på udbringningsvirksomheden.
- 2) Beholderen må kun bruges til opsamling af vaskevand og rester af plantebeskyttelsesmidler.
- 3) Beholderen skal være opstillet på en af følgende måder:
 - a) På et areal, der er indrettet med tæt bund og opkant. Arealet skal være indrettet, så regnvand ikke kan flyde til arealet, og arealet skal kunne opsamle beholderens indhold.
 - b) På en plads, der opfylder kravene i Landbrugets Byggeblad om vaskeplads til landbrugsmaskiner.

Stk. 3. Arealet under en beholder, der er udført med opkant, jf. stk. 2, nr. 3, litra a, skal regelmæssigt tømmes for regnvand. Efter kraftig regn skal arealet tømmes senest 24 timer efter regnens ophør. Opsamlet regnvand anbringes i beholderen.

Kapitel 3

Placering af vaskeplads

§ 9. Vaskepladser og biobede skal etableres i en afstand af mindst

- 1) 50 meter fra indvindingssted til almen vandforsyning,
- 2) 25 meter fra ikke-almen vandforsyning til drikkevandsformål, eller rense- og samlebrønde til drænsystemer og
- 3) 50 meter fra overfladevand (vandløb, søer og kystvand) og § 3-områder.

§ 10. Påfyldning eller vask af en sprøjte på det areal, hvor udbringning finder sted, skal ske i en afstand af mindst

- 1) 300 meter fra indvindingssteder for vand til drikkevandsformål og
- 2) 50 meter fra overfladevand (vandløb, søer og kystvand), § 3-områder og rense- og samlebrønde til drænsystemer.

Stk. 2. Påfyldning eller vask udendørs af en sprøjte, herunder udvendig rengøring, på det areal, hvor udbringning finder sted, må kun finde sted på samme lokalitet en gang i hver vækstsæson.

Kapitel 4

Håndtering af plantebeskyttelsesmidler og redskaber ved påfyldning og vask af sprøjter m.v.

§ 11. Påfyldning af sprøjter skal ske på en vaskeplads eller på det areal, herunder i væksthuse, hvor plantebeskyttelsesmidlet skal udbringes.

Stk. 2. Ved påfyldning af en sprøjte, der er omfattet af § 4, skal bruges udstyr, der er beregnet til påfyldning af plantebeskyttelsesmiddel på den pågældende sprøjte. Ved indvendig vask af sprøjten skal bruges spuledyser.

§ 12. Sprøjter, traktorer og andet materiel, der har været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, skal rengøres på vaskeplads. Dog kan rengøring ske på det areal, der er blevet behandlet med plantebeskyttelsesmiddel, inden arealet forlades.

Stk. 2. Hvis udvendig rengøring ikke finder sted på det behandlede areal, inden dette forlades, skal de i stk. 1 nævnte køretøjer opstilles på vaskeplads eller under tag, indtil rengøring kan finde sted.

Stk. 3. Rengøring af væksthussprøjter kan finde sted indendørs i et lokale, hvorfra der ikke er risiko for afløb til kloak (herunder drænledninger), vandløb, søer eller havet.

Kapitel 5

Håndtering af rester af plantebeskyttelsesmidler

§ 13. Rester af plantebeskyttelsesmidler skal bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelse om affald, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Rester af plantebeskyttelsesmidler, der er godkendt til udendørs brug, må udbringes på landbrugsarealer efter reglerne i §§ 14 og 15, hvis de pågældende rester ikke skal klassificeres som farligt affald.

§ 14. Rester i en sprøjte skal i forbindelse med indvendig vask af sprøjten fortyndes mindst 50 gange og udsprøjtes på det behandlede areal under kørsel. Den maksimalt tilladte dosering af plantebeskyttelsesmidlet på en mark, som anført på etiketten til de anvendte midler, må ikke overskrides.

§ 15. Indholdet fra gyllebeholder og anden beholder med plantebeskyttelsesmidler i en mængde, der ikke medfører klassificering som farligt affald, skal udbringes efter reglerne i bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Indholdet i gyllebeholder og anden beholder, jf. § 6, stk. 1, og § 8, stk. 1, der opfylder kriterier for farligt affald, skal uanset stk. 1 bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelse om affald.

Stk. 3. Indeholder en gyllebeholder eller anden beholder, jf. § 6, stk. 2, og § 8, stk. 2, rester af plantebeskyttelsesmidler, som ikke er godkendt til anvendelse udendørs, skal indholdet uanset stk. 1 bortskaffes efter reglerne i bekendtgørelse om affald.

Kapitel 6

Myndigheder og tilsyn m.v.

§ 16. Miljøstyrelsen fører tilsyn med overholdelse af bestemmelserne i denne bekendtgørelse, jf. lovens bestemmelser herom.

Stk. 2. NaturErhvervstyrelsen bistår Miljøstyrelsen med at føre tilsyn med overholdelse af bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

§ 17. Miljøstyrelsen kan efter vurdering af de miljømæssige konsekvenser dispensere fra reglerne i denne bekendtgørelse. Miljøstyrelsen kan fastsætte vilkår for en dispensation.

Stk. 2. Miljøstyrelsens afgørelser efter stk. 1 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Kapitel 7

Straffebestemmelser

§ 18. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) ikke har eller ikke stiller udstyr til sprøjten til rådighed, jf. § 4 og § 5,
- 2) ikke indretter vaskepladser eller biobede i overensstemmelse med § 6, stk. 1 og 2,
- 3) undlader at vedligeholde vaskepladser eller biobede, så de er i overensstemmelse med § 6, stk. 1 og 2,
- 4) ikke indretter en beholder til opsamling af plantebeskyttelsesmidler i overensstemmelse med § 6, stk. 3, eller § 8,
- 5) undlader at vedligeholde en beholder til opsamling af plantebeskyttelsesmidler, herunder at lade den kontrollere, så den er i overensstemmelse med § 6, stk. 3, eller § 8,
- 6) ikke indretter et tapsted i overensstemmelse med § 7,
- 7) ikke overholder de foreskrevne afstandskrav for påfyldnings- og vaskepladser, jf. § 9,
- 8) fylder eller rengør en sprøjte i modstrid med § 10, § 11 og § 12, stk. 1,

- 9) placerer uvasket sprøjte eller traktor andre steder end foreskrevet, jf. § 12, stk. 2,
- 10) bortskaffer rester af plantebeskyttelsesmidler i strid med § 13, § 14 og § 15, stk. 1, eller
- 11) tilsidesætter vilkår knyttet til en dispensation efter § 17.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade på miljøet eller forvoldt fare derfor, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Kapitel 8

Ikrafttræden

§ 19. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2016.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1752 af 14. december 2015 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler ophæves.

Stk. 3. Sager, som efter § 16, stk. 1, skal behandles af Miljøstyrelsen, og som ved denne bekendtgørelses ikrafttræden ikke er færdigbehandlet af NaturErhvervstyrelsen efter § 16 i bekendtgørelse nr. 1598 af 18. december 2014 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, overføres til Miljøstyrelsen den 1. januar 2016.

§ 20. Nedgravede beholdere til opbevaring af rester med plantebeskyttelsesmiddel, bortset fra gylletanke, må benyttes indtil den 31. december 2022.

Miljø- og Fødevareministeriet, den 24. juni 2016

ESBEN LUNDE LARSEN

/ Claus Torp

- ¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF om affald og om ophævelse af visse direktiver, EU-Tidende 2008, nr. L 312, side 3, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/128/EF af 21. oktober 2009 om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider, EU-Tidende 2009, nr. L 309, side 71. Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009, som denne bekendtgørelse afløser, har som udkast været notificeret i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF (informationsproceduredirektivet) som ændret senest ved direktiv 98/48/EF.